

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.04.271>

JEL classification: G23

UDC: 336.7

Богдан СЕНІВ

кандидат економічних наук, доцент,
кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу,
Західноукраїнський національний університет, Україна
E-mail: bohdan.seniv@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-6151-7044

Володимир КОРОЛЬ

кандидат економічних наук,
доцент, кафедра міжнародної економіки, маркетингу і менеджменту,
Івано-Франківський навчально-науковий інститут,
Західноукраїнський національний університет, Україна
E-mail: king.stat76@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-7682-2121

СУБ'ЄКТНО-ОБ'ЄКТНИЙ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ТА РИНКУ ІННОВАЦІЙНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

АНОТАЦІЯ

Розглядаються теоретичні та методичні основи діяльності банків у сфері інноваційних інвестицій, досліджено діючу практику діяльності банків на ринку інноваційного інвестування, показано суб'єктивно – об'єктивний взаємозв'язок банківської системи на ринку інноваційного інвестування, накреслено перспективні напрями застосування банківського інвестиційного капіталу в умовах становлення економічних відносин інформаційного суспільства

Ключові слова: інновації; інноваційна діяльність; інноваційний проєкт; економічна оцінка; ефективність; показники економічної ефективності.

Вступ

Необхідність активізації участі банків в інвестиційному забезпеченні інноваційної сфери впливає із взаємозалежності успішного розвитку банківської системи й ринку інноваційного інвестування.

З одного боку, банки, здійснюючи інвестиційні операції в інноваційному секторі економіки, зацікавлені в стабільному ринковому середовищі, що є необхідною умовою їхньої діяльності. Оскільки інтереси окремої кредитної установи як комерційної структури орієнтовані на одержання максимального прибутку при припустимому рівні ризику, їх участь в інвестуванні в інновації

відбувається лише при наявності сприятливих умов.

З іншого боку, стабільність функціонування ринку інноваційного інвестування багато в чому залежить від надійності банківської системи, її ефективного функціонування. Саме банківська система відіграє провідну роль у нагромадженні інвестицій і їхньому перерозподілі між галузями національного господарства, у залученні коштів реальних і потенційних інвесторів.

Проблематиці ефективності банківської системи присвятили свої праці широке коло вітчизняних вчених: Гриценко А. А., Гуляєва Л. П., Дзюблюк О. В., Кузнєцова А. Я., Маслак Н. Г., Пантелєєва Н. М.,

© Богдан Сенів, Володимир Король, 2022

Отримано: 01.12.2022 р.

Рекомендовано до друку: 27.12.2022 р.

Опубліковано: 30.12.2022 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Як цитувати: Сенів Б., Король В. Суб'єктно-об'єктний взаємозв'язок банківської системи та ринку інноваційного інвестування. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 4. С. 271-278. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.04.271>

Шараєвський Д. В., Шаров О. І., однак більшість з них ефективність банківської системи пояснюють через призму її фінансової стійкості, рентабельності та прибутковості. На наш погляд, сутність ефективності банківської системи та проблематика її забезпечення є значно ширшою, ніж це подається в сучасних наукових працях та в розумінні Національного банку України, адже досліджувати проблеми функціонування банківської системи потрібно в контексті функціонування всієї економіки країни з позицій ключового місця банків у розвитку економічних процесів.

Мета статті

Метою нашої статті є дослідження теоретичних особливостей суб'єктно-об'єктному взаємозв'язку банківської системи та ринку інноваційного інвестування.

Виклад основного матеріалу дослідження

Банківська система і ринок інноваційного інвестування – це підсистеми загального економічного простору, які здійснюють суб'єктно-об'єктний взаємний вплив одна на одну – банки є суб'єктами, що безпосередньо впливають на ринок інноваційного інвестування, який, у свою чергу, являє собою об'єкт – тобто частину сфери діяльності банків.

Проаналізуємо суб'єктно-об'єктний взаємозв'язок ринку інноваційного інвестування і банківської сфери в обох напрямках.

Для початку з'ясуємо, у чому полягає вплив суб'єкта на об'єкт, тобто яким чином і якою мірою банки впливають на ринок інноваційного інвестування.

Участь банків у функціонуванні ринку інноваційного інвестування являє собою потужний фактор впливу на весь спектр економічних відносин з приводу інвестиційного забезпечення інноваційної сфери. В той же час можна стверджувати, що попит на інвестиційні ресурси напряму не залежить від ефективності функціонування банківської системи, оскільки базою для його формування є очікування попиту на ринку товарів і послуг. Саме це в кінцевому підсумку визначає необхідні обсяги інвестування в інновації та передбачувану граничну ефективність. Особливої актуальності в цьому контексті набуває розмежування потенційного попиту на ринку інноваційного інвестування

(який визначається через співвідношення між необхідними обсягами інвестицій і наявними у суб'єктів господарювання інвестиційними ресурсами) та реального попиту (який формується виходячи з тієї частини інноваційних проектів, для якої гранична ефективність капіталу перевищує ринкову норму відсотка) [1].

Певний зв'язок має місце і в рамках розподільчої функції банків, коли вони беруть участь у формуванні й використанні фондів грошових ресурсів. Виходячи з цього, можна стверджувати, що банківська система сприяє підтримці ефективної структури капіталу. Причому, такий висновок є справедливим як на макrorівні (з погляду грошово-кредитної політики держави), так і на макrorівні (стосовно фінансової стратегії суб'єктів інноваційної діяльності, форм організації фінансових відносин в рамках венчурного бізнесу) [3].

Достатній інтерес в даному контексті становить розгляд контрольної функції банківської системи. Можна стверджувати, що банки є безпосередніми учасниками фінансового моніторингу за кругообігом грошей в інноваційній сфері, здійснюють контроль та нагляд за стратегією реалізації та фінансування інноваційної діяльності, особливо – щодо фінансових показників, стану розрахунків тощо. Здійснення банками такого роду контрольних функцій дозволяє підтримувати задане співвідношення між структурними елементами грошових фондів, забезпечувати його відповідність наміченими цілям інноваційної діяльності; корегувати невідповідність між доходами й видатками інноватора, визначати альтернативні можливості та сфери вкладання капіталу, що дозволяє інвестору оперативно переорієнтуватися з фінансування в неефективній сфері на користь відкриття нових напрямків інноваційного інвестування.

Крім того, банки відіграють роль потужних інформаційних регуляторів (процесорів) ринку інноваційного інвестування. При наданні банківських послуг вони мають найбільші можливості для отримання найтіснішого контакту з іншими суб'єктами досліджуваного ринку, зокрема – підприємствами-інноваторами. Саме це і обумовлює той факт,

що якісні і кількісні характеристики тієї інформації про учасників інвестиційно-інноваційних відносин, власниками якої стають банки, недосяжні для інших посередників ринку інноваційного інвестування. Особливо слід зазначити пріоритетне значення банківської системи при вирішенні двох найважливіших задач: по-перше – зменшення асиметрії інформації, а по-друге – приведення у відповідність характеристик пропозиції інноваційно - орієнтованих інвестиційних ресурсів та характеристик попиту на них, з урахуванням динамічних змін та необхідності пошуку оптимуму у цьому співвідношенні. Успішність рішення цих завдань багато в чому визначає ефективність функціонування ринку інноваційного інвестування в цілому [4].

Досліджуючи вплив банківської системи на ринок інноваційного інвестування, слід звернути увагу на деякі аспекти ціноутворення. Так, традиційно вважається, що банки здійснюють більш суттєвий вплив на норму відсотка, ніж інші суб'єкти ринкових відносин. Це пов'язано з тим, що вони мають більші можливості монетарного характеру щодо формування передумов для зміни норми відсотка. Крім того, загально визнаним є той факт, що саме банківський процент виконує в сучасній економіці функцію одного з найпотужніших базових регуляторів, займає центральне місце в системі ринкових інвестиційних відносин. Виходячи з об'єктивної обмеженості капіталу, саме ставка банківського відсотку найбільш показово відображає співвідношення між попитом на інвестиційні ресурси і їх пропозицією, відіграє роль ціни інвестиційних ресурсів, в тому числі – інноваційно орієнтованих, виступає інструментом регулювання попиту на ринку інноваційного інвестування і використовується як база при оцінці ефективності інноваційних проектів [6].

Однак, досліджуючи зв'язок ставки банківського відсотку та попиту на ринку інноваційного інвестування, можна дійти висновку, що залежність між ними не є жорстко визначеною, тобто детермінованою. Це можна пояснити:

- високим рівнем невизначеності одержання ефекту від інвестиційних вкладень в інноваційні об'єкти. Виходячи з цього, можна стверджувати, що для того, щоб

впливати на попит у рамках ринку інноваційного інвестування, зміна банківського відсотку повинна перевищити якусь заздалегідь встановлену межу чутливості;

- суттєвими відмінностями в характеристиках інноваційних проектів, які визначають характер впливу банківського відсотку на попит, що формується на ринку інноваційного інвестування;
- втратою (збільшенням) впливу банківського відсотку на попит на ринку інноваційного інвестування при зростанні (зменшенні) числа суб'єктів ринку з високою забезпеченістю власними коштами;
- наданням переваги з боку суб'єктів ринку інноваційного інвестування прогнозним значенням і динаміці відсоткової ставки, порівняно з її поточним рівнем (це обумовлено суто психологічними факторами);
- врахування інвесторами при прийнятті управлінських та інвестиційних рішень не тільки норми відсотка і граничної ефективності капіталовкладень, а також і прогнозований рівень їх ліквідності.

Як відомо, на сьогоднішній день головною функцією банків є надання кредитів, однак не всі банківські ресурси можуть бути розміщені в даній формі за наступними причинами:

- велика частина кредитів неліквідна (особливо це стосується інноваційних кредитів), що для банків є джерелом суттєвого збільшення ризиків загальної втрати ліквідності через короткостроковість переважної частини залучених ресурсів;
- через досить високу імовірність неповернення з боку підприємств-інноваторів кредити відносяться до високоризикових банківських активів;
- для дрібних і середніх банків велика частка позичок, що видаються, пов'язана з певним регіоном, у результаті чого будь-яке значне зниження інноваційної активності в цьому регіоні погіршить якість кредитного портфелю банку;
- у багатьох країнах весь дохід від кредитних операцій підлягає оподатковуванню.

За наведеними вище, а також багатьма іншими причинами в останні роки банки усе активніше стали направляти значну частину

свого портфеля активів (за оцінками фахівців – від 1/5 до 1/3 його загального обсягу) в інший важливий вид доходних активів – у цінні папери (державні цінні папери і законодавчо регламентовані категорії акцій). Такі інвестиції, що також характеризуються набором серйозних ризиків, але мають незрівнянно вищу ліквідність за умови наявності розвинутого вторинного ринку, виявляються органічним доповненням кредитної частини інвестиційного портфелю банків. У цьому випадку на перший план виходить проблема визначення інвестиційно-спрямованої частини ринку цінних паперів. Слід пам'ятати, що ринок цінних паперів обслуговує не тільки потреби виробництва. Фіктивний капітал, що відірваний від реального капіталу і здатний до самостійного обігу, створює умови для використання його в спекулятивних цілях навіть у випадку з цінними паперами, що випущені для задоволення потреби в інвестиційних ресурсах. Вкладення в цінні папери можуть бути визнаними інвестиційними тільки тоді, коли заощадження з їх допомогою беруть участь у процесі забезпечення виробництва інвестиційними ресурсами. На практиці виокремити інвестиційну частину серед широкого кола операцій з цінними паперами вдається лише умовно, тому що мотиви одного і того ж рішення в даному випадку можуть поєднувати в собі різні заплановані джерела одержання доходу. До інвестиційних прийнято відносити цінні папери з терміном до моменту погашення понад один рік, оскільки вони, як правило, не включаються у вторинний резерв ліквідних активів, і їх наявність у портфелі банку обумовлена, головним чином, бажанням одержання доходу у вигляді відсоткових виплат.

Крім того, можна виділити ще і такі напрямки впливу банківської системи на ринок інноваційного інвестування:

- підвищення активності банків в сфері інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку підвищує рівень конкуренції на досліджуваному ринку, спонукає інших небанківських посередників (інвестиційні компанії та фонди, страхові компанії, фінансові компанії, венчурні фонди тощо) до активізації власних зусиль, формування більш ефективних фінансових механізмів

інвестиційного забезпечення суб'єктів інноваційної діяльності;

- зростання обсягів банківського інвестування в інноваційному секторі вітчизняної економіки призводить до зміни форм та напрямків державного регулювання досліджуваного ринку, зниження обсягів прямого державного фінансування наукової сфери, змінює роль та місце держави на досліджуваному ринку тощо;
- зростання активності банківських установ на ринку інноваційного інвестування, набуття ними статусу організаторів фінансових схем інвестиційного забезпечення діяльності інноваційно-активних суб'єктів підприємництва призводить до більш тісної співпраці банків з науковими установами, промисловими підприємствами, фінансовими інституціями та відповідно – до інтенсифікації інтеграційних процесів на досліджуваному ринку та появи інвестиційно-інноваційних інтеграційних об'єднань як самостійних гравців цього ринку;
- банківська система зменшує рівень трансакційних витрат ринку інноваційного інвестування, оскільки сприяє скороченню періоду часу, який потрібен для акумуляції та мобілізації розрізаних інвестиційних ресурсів. Процес акумуляції заощаджень від різних джерел капіталу, особливо, від індивідів, як відомо, займає достатньо великий проміжок часу, а банки, виконуючи ці функції, дозволяють суттєво його скоротити;
- банки підвищують загальну ефективність функціонування ринку інноваційного інвестування та забезпечують найбільш ефективний розподіл та використання обмежених інвестиційних ресурсів на цьому ринку, оскільки з метою кредитування обирають підприємницькі проекти з найвищим потенціалом успішного впровадження інновації. Це обумовлено об'єктивно більш високими вимогами банків до напрямків інвестування (як фінансовий посередник вони оперують переважно залученими коштами) порівняно з іншими суб'єктами господарської діяльності. Крім того, банки

традиційно дуже ретельно ставляться до оцінки кредитоспроможності позичальника, оцінки ефективності інноваційних проектів, оцінки ризиків тощо.

Як уже відзначалося вище, взаємний вплив банківської системи і ринку інноваційного інвестування носить суб'єктно-об'єктний характер. Проаналізуємо тепер, у чому полягає зворотний взаємозв'язок між ринком інноваційного інвестування і банківською системою, дія об'єкта на суб'єкт, тобто визначимо, як ринок інноваційного інвестування впливає на діяльність банків. Відразу зауважимо, що виявити даний взаємозв'язок набагато складніше, ніж зворотній.

Динаміка розвитку ринку інноваційного інвестування впливає на появу тенденцій спеціалізації банківських установ, обрання ними загальних стратегій інвестування тощо. Якщо послуги банківського фінансування діяльності суб'єктів інноваційного підприємництва дедалі будуть все більш затребуваними, то це, скоріш за все, призведе до формування та поширення спеціалізованих інноваційно-інвестиційних банківських установ, перетворення їх в значущих суб'єктів досліджуваного ринку. Поступова зміна орієнтирів у напрямку переходу від універсалізації до спеціалізації банківської системи, безумовно, накладе значний відбиток на загальні тенденції розвитку всієї банківської системи.

Активний розвиток ринку інноваційного інвестування та інтенсифікація інтеграційних процесів на ньому призводить до підвищення обсягів участі банківських установ в інтеграційних об'єднаннях всіх типів, починаючи від створення банківських корпорацій та холдингів, участі в програмах синдикованого (консорціумного) кредитування, та закінчуючи більш широкими інтеграційними структурами, наприклад, ПФГ.

Активний розвиток ринку інноваційного інвестування разом з поживленням фондового ринку збільшують темпи та обсяги участі банківських установ в інвестиційних фондах різних типів, зокрема – в венчурних фондах. Крім того, це прискорює процеси формування внутрішніх банківських венчурів, накладає певний відбиток на структуру корпоративного управління в банках, визначає динаміку фондової складової банківського інвестування тощо.

На мікрорівні найбільше наочно зв'язок банківської сфери з ринком інноваційного інвестування можна простежити, аналізуючи роль, яку останній відіграє у формуванні банківських активів і пасивів. Основними характеристиками ринку інноваційного інвестування, що здійснюють найбільший вплив на банки, варто вважати: попит на даному ринку, норму відсотка і конкуренцію з боку небанківських посередників даного ринку. Ці фактори є екзогенними по відношенню до банківського бізнесу і впливають на такі мікроекономічні параметри діяльності банків, як специфіка активних операцій, структура банківського портфелю, його рентабельність тощо [9].

Аналізуючи вплив ринку інноваційного інвестування на діяльність банків на макрорівні, слід зазначити, що він не тільки впливає на банківську галузь, як і на інших посередників фінансового ринку, визначаючи характеристики її діяльності, а й напряду визначає можливості виконання банками їх функції емітентів кредитних грошей.

Даний висновок можна зробити на підставі теорії ендогенної грошової маси Дж.Епстайна. Відповідно до цієї теорії емісія кредитних грошей найчастіше відбувається не як результат регулюючих функцій Національного банку, а як наслідок сигналів, що подаються ринком. Таким чином, обсяг грошової маси, що перебуває в обігу взагалі, а зокрема – і на ринку інноваційного інвестування, змінюється під впливом не тільки зовнішнього грошово-кредитного регулювання, а і внутрішньо економічних факторів. При цьому слід враховувати наступні два моменти: з одного боку – з урахуванням спекулятивного мотиву і мотиву обережності попит на інноваційно-орієнтовані інвестиційні ресурси виступає досить мінливою величиною; з іншого боку – банківська система може задовольнити цей попит за рахунок кредитної емісії грошей (регулярні коливання попиту на гроші часто призводять до невідповідності грошово-кредитної політики реальному стану сфери грошового обігу). В такому випадку Національний банк виявляється не в змозі оперативного реагувати на відповідні зміни попиту, оскільки не може принести стратегічні цілі грошового регулювання в жертву потребам оперативного впливу на грошовий ринок. Виходячи з цього мають місце постійні коливання відсоткової ставки, зростання якої

призводить до збільшення рентабельності кредитування, особливо – інноваційного кредитування. Як реакція на це банківська система переорієнтується на стратегію максимізації прибутку та прагне задовольнити попит на гроші.

Виходячи з того, що попит на інноваційно орієнтовані інвестиційні ресурси залежить від очікуваної прибутковості заходів щодо фінансування інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, то можна стверджувати, що нестабільність та високий рівень невизначеності цих очікувань є основною причиною постійних коливань попиту на гроші. Якщо мотиви для інноваційного інвестування будуть постійно коливатися, то це створить відповідні умови для збільшення активності банків (незалежно від Національного банку) в напрямку емісії грошей. Це, поміж іншим, може відбутися за рахунок зростання інноваційної активності самих банків в напрямку впровадження фінансових інновацій. Саме така активність і формує пропозицію інвестиційних ресурсів в економіці. Але такий взаємозв'язок має і зворотний бік – має місце залежність реального обсягу інноваційно орієнтованих інвестицій від поточного співвідношення між попитом на інноваційно орієнтовані інвестиційні ресурси і здатністю банківської сфери його задовольнити.

Застосовуючи теорію Дж. Епстайна для пояснення взаємозв'язку банківської системи та ринку інноваційного інвестування, можна зробити висновок, що однією з умов ендогенізації грошової маси можна розглядати фінансування довгострокових інноваційних проектів за допомогою більш короткострокових запозичень, що призводить до підвищення активності щодо впровадження фінансових інновацій і створення нових платіжних засобів. Однак не можна забувати, що одночасно з цим відбувається збільшення амплітуди коливань інноваційно орієнтованих інвестиційних витрат. Зростання пропозиції грошей за рахунок використання банками короткострокових пасивів, призводить до зростання вартісних обсягів фінансових інновацій за рахунок короткострокового фінансування інноваційно орієнтованих інвестицій. Пропозиція довгострокових позик при цьому залишається екзогенною величиною. При цьому слід зауважити, що, на жаль, проблема відсутності

свободи маневрування банківської системи в контексті збільшенні пропозиції інноваційно орієнтованих інвестиційних ресурсів найчастіше вирішується за рахунок переходу до короткострокового фінансування як засіб відмовитися від довгострокового. Негативним ефектом такої ситуації виступає збільшення ризику банкрутства підприємств-інноваторів не через недостатню ефективність інноваційних проектів, а виходячи з різкої зміни в очікуваннях з приводу цієї ефективності. Така ситуація, поміж іншим, суттєво ускладнює вихід всієї економіки зі стадії рецесії, оскільки підсилює амплітуду інвестиційних циклів.

Підводячи підсумок, зазначимо, що описані вище форми взаємозв'язку банківської сфери і ринку інноваційного інвестування визначають зростання популярності банків у порівнянні з іншими суб'єктами даного ринку. Перехід до інноваційної моделі розвитку економічних систем призвів до прискорення темпів заміни виробничих фондів, зростання витрат на високотехнологічні інвестиції, усвідомлення необхідності якісних змін у виробництві на основі інновацій, що призвело до різкого зростання обсягу необхідних інвестиційних вкладень при незначному скороченні їх середніх термінів окупності. Те, що більшість новостворених інноваційних компаній мають малі або середні розміри і позбавлені доступу до ринку цінних паперів, а також те, що сьогодні обсяг інвестиційних вкладень є досить волатильною величиною, пояснюють неможливість задоволення всіх інвестиційних потреб інноваційного сектору економіки через механізми ринку цінних паперів або державного фінансування. Саме банківські кредити, незважаючи на розвиток системи венчурного фінансування, виявляються сьогодні суттєвим джерелом зростання багатьох інноваційно-активних компаній на початковому етапі їх розвитку.

Крім того, здатність до кредитної емісії робить банківську сферу унікальним регулятором обсягу доступних для інвестування коштів у відносно короткостроковому періоді.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Функціонування банківської сфери та ринку інноваційного інвестування характеризується значним взаємним впливом, який носить суб'єктно-об'єктний характер: банки є

суб'єктами, що безпосередньо впливають на ринок інноваційного інвестування, який, у свою чергу, являє собою об'єкт – тобто частину сфери діяльності банківської галузі. Такий характер взаємозв'язку завжди передбачає набагато більш потужний вплив суб'єкта на об'єкт, ніж вплив у рамках їх зворотного зв'язку, що вимагає

ґрунтовного аналізу. Дослідження впливу банківської системи на ринок інноваційного інвестування дозволили виділити найбільш суттєві напрямки такого впливу: формування пропозиції інвестиційних ресурсів на ринку інноваційного інвестування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Економічна енциклопедія: у трьох томах / [ред. кол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. Київ: Академія, 2000. 864 с.
2. Гуляєва Л. П. Теоретичні засади ефективності діяльності банків. Теорії мікро-макроекономіки. Київ: Академія муніципального управління, 2006. Вип. 24. С. 126-132.
3. Шараєвський Д. В. Ефективність діяльності банківської системи як запорука сталого економічного розвитку. *Економіка та держава*. 2011. № 7. С. 83-86.
4. Маслак Н. Г., Буряк А. В. Методические подходы к оценке эффективности деятельности банка. *Бизнес Информ*. 2009. № 12 (2). С. 187-191.
5. Пантелеєва Н. Н. Эффективность – новый ориентир посткризисного развития банковской системы Украины: анализ состояния и новые методы оценки. *Зауральский научный вестник*. 2013. № 2 (4). С. 23-28.
6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
7. Commodity Metals Price Index Monthly Price. URL: <http://www.indexmundi.com/commodities/?commodity=metalspriceindex&months=300>.
8. Дзюблюк О. В., Рудан В. Я. Управління ліквідністю банківської системи України: монографія. Тернопіль: Вектор, 2016. 290 с.
9. Шаров О. І., Дубей Ю. В. Проблеми управління дебіторською заборгованістю машинобудівних підприємств. *Науковий вісник Національного гірничого університету*. 2013. № 3. С. 145-149.
10. Гриценко А. А. Валютна політика: рефлексійний взаємозв'язок з економікою та грошовокредитною сферою. *Наукові праці НДФІ*. 2018. Вип. 2. С. 6-13.
11. Кузнєцова А. Я., Кліщук О. В. Теоретична концепція таргетування цінової стабільності : ревізія засадничих принципів провадження монетарного режиму. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2017. Вип. 2. С. 388-396.

REFERENCES

1. Mochernyi, S. V. (2000). *Ekonomichna entsyklopediia*. Kyiv: Akademiia [in Ukrainian].
2. Hulciaeva, L. P. (2006). Teoretychni zasady efektyvnosti diialnosti bankiv. *Teorii mikromakroekonomiky*, 24, 126-132 [in Ukrainian].
3. Sharaievskiy, D. V. (2011). Efektyvnist diialnosti bankivskoi systemy yak zaporuka staloho ekonomichnoho rozvytku. *Ekonomika ta derzhava*, 7, 83-86 [in Ukrainian].
4. Maslak, N. G., Burjak, A. V. (2009). Metodicheskie podhody k ochenke jeffektivnosti dejatel'nosti banka. *Biznes Inform*, 12 (2), 187-191 [in Russian].
5. Panteleeva, N. N. (2013). Jeffektivnost' – novyj orientir postkrizisnogo razvitiya bankovskoj sistemy Ukrainy: analiz sostojanija i novye metody ocenki. *Zaural'skij nauchnyj vestnik*, 2 (4), 23-28 [in Russian].
6. Ofitsiyni sait Natsionalnoho banku Ukrainy. (2019). Retrieved from: <http://www.bank.gov.ua> [in Ukrainian].
7. Commodity Metals Price Index Monthly Price. (2019). URL: <http://www.indexmundi.com/commodities/?commodity=metalspriceindex&months=300>.
8. Dziubliuk, O. V., Rudan, V. Ya. (2016). *Upravlinnia likvidnistiu bankivskoi systemy Ukrainy*. Ternopil: Vektor [in Ukrainian].
9. Sharov, O. I., Dubiej, Yu. V. (2013). Problemy upravlinnia debitorskoiu zaborhovanistiu mashynobudivnykh pidpriemstv. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho hirnychoho universytetu*, 3, 145-149 [in Ukrainian].
10. Hrytsenko, A. A. (2018). Valiutna polityka: refleksiyni vziaemoviazok z ekonomikoiu ta hroshovokredytnoiu sferoiu. *Naukovi pratsi NDFI*, 2, 6-13 [in Ukrainian].
11. Kuznietsova, A. Ya., Klishchuk, O. V. (2017). Teoretychna kontseptsii tarhetuvannia tsinovoi stabilnosti : reviziia zasadnichykh pryntsyviv provadzhennia monetarnoho rezhymu. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky*, 2, 388-396 [in Ukrainian].

Bohdan Seniv, PhD in Economics, Associate Professor, Department of Financial Technologies and Banking Business, West Ukrainian National University, Ukraine

Volodymyr Korol, PhD in Economics, Associate Professor, Department of International Studies Economics, Marketing and Management, Ivano-Frankivsk Educational and Scientific Institute, West Ukrainian National University, Ukraine

SUBJECT-OBJECT RELATIONSHIP OF THE BANKING SYSTEM AND THE INNOVATIVE INVESTMENT MARKET

Abstract

Theoretical and methodical bases of estimation of efficiency of the real investment projects are examined, probed method of project analysis of projects taking into account risks, the estimation of investment projects is carried out with the use of simulation techniques.

Keywords: innovation; innovative activity; innovative project; economic evaluation; efficiency; indicators of economic efficiency.

Cite as: Seniv, B., and Korol, V. (2022). Subject-object relationship of the banking system and the innovative investment market. *Economic analysis*, 32 (4), 271-278. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.04.271>